

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554 ISSN 1906 - 7062

ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลหนองแวง อำเภอลำหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

WELFARE NEEDS OF ELDERLY IN NONGWANG SUBDISTRICT
MUNICIPALITY, LAHANSAI DISTRICT, BURIRAM PROVINCE

พิเชษฐ์ สมในใจ¹
ประชัน คณะวัน²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ใน 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัยด้านที่อยู่อาศัย ด้านการศึกษา และด้านนันทนาการ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาร์ยามาเน ปี ค.ศ. 1973 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปตามชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบคำถามปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8002 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม รองลงมา คือ ผู้สูงอายุอยากให้เทศบาลตำบลหนองแวงส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนชมรมผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

¹ นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² อาจารย์ที่ปรึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ออกบริการและตรวจรักษาสุขภาพตามหมู่บ้านตามลำดับส่วนข้อเสนอแนะความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุด้านสุขภาพอนามัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็นและทั่วถึงตั่งนั้นเทศบาลตำบลหนองแวง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรเสนอแนะกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้สูงอายุในประเด็นสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการที่เป็นอุปสรรคในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุให้ตรงจุด ท้นต่อความต้องการ และให้มีความเหมาะสมตามยุคสมัย

คำสำคัญ : ความต้องการสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบล

Abstract

The purpose of this study was to investigate the welfare needs of elderly in Nongwang Subdistrict Municipality, Lahansai District, Buriram Province in 4 aspects :health and sanitation, housing, education and recreation. Size of the sample population was determined byTaro Yamane in 1973 and sampling table which was 316. The research tool used for collecting the data was questionnaire consisting of 3-parts including checklist, 5-rating scale, and open-ended questions with its reliability at 0.8002 The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The findings were as follows :

1. Over all rating of the welfare needs, by the elderly was high.Among the 4 aspects health and sanitation showed the highest level the rest were at high level. Thenat a high level. The highest average value were health and sanitation. The subordinatevalue was residence. The side with the lowestaverage cost was education

2. The additional opinions and suggestions with the highest percentages were the elderly need more allowance. followed by the elderly want to Nongwang Subdistrict Municipality activitie sand support to the elderly, and the elderly want to health officer careservices to the villages, respectively. The Suggestion of the welfare needs of elderly in

Nongwang Subdistrict Municipality, Lahansai District, Buriram Province in health and sanitation aspect. the average maximum are the consumer has the elderly as necessary and thoroughly. So Nongwang Subdistrict Municipality and those involved should suggest the direction of travel of the elderly in developing key issues about the process and how to be an obstacle to the welfare of the elderly on the spot for pacing with demand and provide a suitable period.

Keywords : Welfare needs, Elderly, Subdistrict Municipality

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทย มีประชากรที่มีผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปี บริบูรณ์ ขึ้นไป หรือ “ประชากรผู้สูงอายุ” เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในแต่ละปีจากข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (จิราวัฒน์ จาคุพันธ์, 2551 : ออนไลน์) ระบุว่าประเทศไทยได้ถูกจัดให้เป็นประเทศที่อยู่ในสังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548 นั่นคือประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 10.4 ในปี 2548 ส่วนในปี 2549 ไทยมีประชากรผู้สูงอายุจำนวนร้อยละ 10.5 ต่อมาในปี 2550 จำนวนประชากรผู้สูงอายุของไทยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.7 ของประชากรทั้งประเทศ เนื่องจากปัจจุบันวิวัฒนาการทางการแพทย์พัฒนามากขึ้นคนหันมาใส่ใจในเรื่องสุขภาพเลือกทานอาหารการกินที่มีประโยชน์และให้ความสำคัญกับการออกกำลังกายทำให้คนไทยมีอายุยืนยาวมากขึ้นส่งผลให้สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นตามไปด้วย (จันทร์เพ็ญ ลอยแก้ว, 2554 : 3) ผลสะท้อนที่ผ่านมาจากอดีต ผู้สูงอายุถูกมองว่าเป็นภาระทางสังคม ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่ในปัจจุบันมุมมองเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้เปลี่ยนไปสังคมไทย ถือว่าผู้สูงอายุ คือ ปุชนียบุคคลที่ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามตลอดจนประสบการณ์ชีวิตที่ได้สร้างสมไว้ให้กับสังคมจากคนรุ่นสู่รุ่นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดสังคมที่ดี มีคุณธรรมและเป็นสังคมที่ยึดถือผู้สูงอายุเป็นหลักสำคัญของครอบครัว เป็นผู้นำครอบครัวที่พร้อมให้ในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ผู้สูงอายุที่สังคมถือเป็นปุชนียบุคคลคงไว้ ถึงเวลาที่สังคมควรตระหนักในความรับผิดชอบที่พึงมีต่อผู้สูงอายุ ตอบแทนเมื่อท่านอยู่ในวัยถดถอยหรืออยู่ในช่วงเวลาที่ศักยภาพเสื่อมถอย จำเป็นต้องพึงพิงสังคม ให้ได้รับการคุ้มครอง

และพิทักษ์สิทธิ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขในบั้นปลายชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีประกอบกับของคนรุ่นหลังที่ต้องดูแลทั้งๆ ที่คนรุ่นหลังมีส่วนน้อยลง ไม่จะเป็นการเกี่ยวข้องกับค่ารักษาพยาบาลอื่นเนื่องจากการเจ็บป่วยตามสภาพ ซึ่งต้องเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุอย่างแน่นอนและหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือการเกี่ยวกับค่าเลี้ยงดูและสวัสดิการต่างๆ ที่บุตรหลานหรือองค์กรของรัฐรวมถึงองค์กรเอกชนต้องรับผิดชอบในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่น่าวิตกกังวล

สุขภาพจิตของผู้สูงอายุมีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จากการประมวลสถานการณ์ทางสุขภาพ และสังคมของผู้สูงอายุไทย พบว่า ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อม เช่น การที่ผู้สูงอายุได้รับความเคารพนับถือและเชื่อฟังของบุตรหลาน การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบุตรหลาน และการที่บุตรหลานยังให้ความสำคัญในฐานะเป็นที่ปรึกษา ทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขและมีความพอใจในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลในทางตรงกันข้ามคือ ความรู้สึกสูญเสียจะมีผลต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในระดับสูง อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปจะพบว่าผู้สูงอายุมีความวิตกกังวลทุกข์ร้อนห่วงใยลูกหลาน กลัวจะถูกทอดทิ้ง กังวลว่าจะไม่มีคนดูแล ไปจนถึงมีความรู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว หมกมุ่นใจหรือเศร้าใจบ่อยๆ ฯลฯ และตัวแปรด้านสถานภาพสมรส ภาวะสุขภาพและโรคประจำตัวมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุโดยผู้สูงอายุที่มีคู่จะมีสุขภาพจิตดีกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด หย่า ม่าย ผู้ที่แข็งแรงมีสุขภาพจิตดีกว่าในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พบว่ามีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น บริการที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการและบริการที่ผู้สูงอายุต้องการแต่รัฐไม่สามารถจัดให้ได้อย่างเหมาะสม เพียงพอ ทั้งถึงเป็นธรรม ผู้ที่มีสุขภาพอ่อนแอและมีโรคภัยไข้เจ็บ (มัลลิกา มัติโก, 2542 : 6-7)

จึงเกิดกระบวนการในการปฏิรูปทางสังคมด้านผู้สูงอายุให้มีบทบาทและความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเกิดนโยบายหรือโครงการเกี่ยวกับผู้สูงอายุมากมาย ที่มาจากภาครัฐหรือเอกชน อาทิ เช่น โครงสร้างหลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ โดยการจัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป ให้ได้รับเบี้ยยังชีพเพื่อเป็นสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549 : 83-85)

ในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันพบว่า มีปัญหาอุปสรรคหลายประการ คือ บริการที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการและบริการที่ผู้สูงอายุต้องการแต่รัฐไม่สามารถจัดให้ได้อย่างเหมาะสม

เพียงพอ ทัวถึง เป็นธรรม แม้ว่าจะมีนโยบายที่ชัดเจนต่อการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ แต่ก็มีข้อจำกัดในการบริหารจัดการด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรทางสังคมและการขาดแคลนข้อมูลผู้สูงอายุจึงส่งผลให้การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่ตอบสนองต่อนโยบายของรัฐและจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะต้องช่วยเหลือร่วมมือกันตอบสนองความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมในด้านต่างๆ (ทองปาน โตอ่อน, 2551: 5)

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ในมาตรา 80 (1) คุ่มครองและพัฒนาเด็กและ เยาวชนสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชายเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้และมาตรา 80 (2) ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพะที่ยั่งยืนของประชาชนรวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุขโดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย (กระทรวงสาธารณสุข, 2551 : 1) และนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลด้านผู้สูงอายุในปี 2554 ด้านนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะต่างๆ สำหรับรองรับผู้สูงอายุและคนพิการสร้างความพร้อมในการเป็นสังคมผู้สูงอายุพัฒนาบริการสุขภาพอนามัย ให้การสงเคราะห์จัดการศึกษา จัดสวัสดิการรวมถึงหาอาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมภายใต้หลักคิดที่ว่าผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์สูงสมควรให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเมือง (สำนักส่งเสริมพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2556 : ออนไลน์)

เทศบาลตำบลเป็นหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการสงเคราะห์และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2544 : 6) แสดงว่ารัฐบาลให้ความสำคัญ

แก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเป็นอย่างยิ่ง และบทบาทหน้าที่ของเทศบาล ก็ต้องดำเนินการเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์ตามสิทธิที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยการตอบสนองความต้องการ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมเกี่ยวกับผู้สูงอายุและทราบความต้องการทางสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ที่แท้จริงตามลำดับความเดือดร้อนของผู้สูงอายุในพื้นที่ สำหรับเทศบาลตำบลหนองแวง ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 1,340 ราย เป็นเงินจำนวน 2,776,000 บาท ด้านนันทนาการ จัดงานวันผู้สูงอายุ เป็นเงินจำนวน 200,000 บาท (เทศบาลตำบลหนองแวง, 2551 : 38) ปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองแวง ได้มีบริการสาธารณะแก่ผู้สูงอายุ คือ การจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ การบริการตรวจสุขภาพประจำปี และบริการนันทนาการ งานวันผู้สูงอายุ ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเทศบาลได้จัดงบประมาณเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ เป็นเวลาติดต่อกันหลายปี แต่ก็ปรากฏมีผู้สูงอายุจำนวนมาก ยังต้องการความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่จากเทศบาลตำบลหนองแวง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนในปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาส มีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาความต้องการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทรายจังหวัดบุรีรัมย์ให้ตรงกับปัญหาความต้องการอย่างแท้จริง บริการให้ได้อย่างเหมาะสม เพียงพอ ทั้งถึงและเป็นธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทำความเข้าใจความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการปรับปรุงการบริการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

เป็นสารสนเทศในการนำไปเป็นแนวทาง ปรับปรุง พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และเป็นบทเรียนให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบคล้ายกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยนำมามาตรการในการพัฒนาสวัสดิการสังคมของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำนวน 6 ด้าน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549 : 83-85) แต่ผู้วิจัยได้ทำการเลือกนำมาศึกษาจำนวน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการศึกษา และด้านนันทนาการ ส่วนด้านรายได้และด้านการสร้างบริการและเครือข่าย เกื้อหนุน เทศบาลตำบลหนองแวง ไม่มีปรากฏในแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองแวง จึงไม่ทำการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 13 ชุมชน ทั้งหมด 1,340 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane ปี ค.ศ. 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน + 5% (Taro Yamane; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร ซึ่งได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 13 ชุมชน ทั้งหมด 1,340 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ปี ค.ศ. 1973 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลตาจ่ง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.8002

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึง นายกเทศมนตรีตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ รายด้าน 4 ด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดทำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 316 คน เป็นเพศชาย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 48.42 เป็นเพศหญิง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 51.58

1.1 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ช่วงอายุ 60-65 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 35.76 รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง อายุ 66-70 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.27 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อายุ 71-75 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.72

1.2 เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่าสมรส มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 68.99 รองลงมาคือ หม้าย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 27.21 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ โสดจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.27

1.3 เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 55.70 รองลงมาคือ 1,001-5,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 35.13 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5,001-10,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.43

1.4 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 57.28 รองลงมาคือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31

1.5 เมื่อจำแนกตามปัจจุบันประกอบอาชีพ พบว่า ไม่ได้ประกอบอาชีพมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 57.91 รองลงมาคือ เกษตรกรรม จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.68 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่นๆ (เช่น ข้าราชการบำนาญ เป็นต้น) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.58

1.6 เมื่อจำแนกตามที่อยู่อาศัย พบว่า อยู่กับคู่สมรมมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 รองลงมาคือ อยู่กับบุตรหลาน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.56 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่นๆ (อยู่กับคู่สมรสและบุตรหลาน) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.11

2. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแขวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.69$)

2.1 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแขวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสุขภาพอนามัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 มีการจัดเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็นและทั่วถึง ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา คือ ข้อ 1 มีการจัดบริการทางการแพทย์เคลื่อนที่ตรวจสุขภาพที่บ้านข้อ 7 มีการได้รับการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและข้อ 8 มีการได้รับความสะดวกโดยมีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน ($\bar{X} = 4.62$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 9 มีกิจกรรมการออกกำลังกายโดยได้รับคำแนะนำการออกกำลังกายที่ถูกวิธีและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$)

2.2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแขวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ด้านที่อยู่อาศัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 มีการจัดหาเครื่องนุ่งห่มให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็น ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ข้อ 15 มีการจัดบริการเยี่ยมผู้สูงอายุถึงบ้าน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 11 มีการจัดที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคม ($\bar{X} = 3.63$)

2.3 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแขวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 20 มีการบริการฝึกอบรมอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ ข้อ 19 จัดให้มีการศึกษากฎหมายและแนวทางปฏิบัติของผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 16 มีการจัดการศึกษาเรียนรู้ของผู้สูงอายุในระบบและนอกระบบ ($\bar{X} = 3.47$)

2.4 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแขวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านนันทนาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27 มีการจัดกิจกรรมที่เปิด

โอกาสให้ผู้สูงอายุได้สามารถถ่ายทอดความรู้ในด้านศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ควรรักษาให้ดำรงอยู่ต่อไป ($\bar{X}$ = 4.19) รองลงมา คือ ข้อ 26 มีการส่งเสริม กิจกรรมและสนับสนุนงบประมาณชมรมผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรม ($\bar{X}$ = 4.06) ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 24 มีการจัดทัศนศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{X}$ = 3.36)

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุ ต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมา คือ ผู้สูงอายุ อยากให้เทศบาลตำบลหนองแสงส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนชมรมผู้สูงอายุ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.97 และผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกบริการ และตรวจรักษาสุขภาพตามหมู่บ้านจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.35 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลหนองแวง อำเภอลำหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลหนองแวง อำเภอลำหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งมีรายละเอียดตามตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านสุขภาพอนามัย	4.51	0.82	มากที่สุด
2. ด้านที่อยู่อาศัย	3.91	1.18	มาก
3. ด้านการศึกษา	3.69	1.40	มาก
4. ด้านนันทนาการ	3.77	1.22	มาก
รวมเฉลี่ย	3.97	1.16	มาก

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม

รองลงมา คือ ผู้สูงอายุอยากให้เทศบาลตำบลหนองแวงส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนชมรมผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกบริการและตรวจรักษาสุขภาพตามหมู่บ้านตามลำดับซึ่งมีรายละเอียดตามตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่ม	30	48.39
2. ผู้สูงอายุอยากให้เทศบาลตำบลหนองแวงส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนชมรมผู้สูงอายุ	13	20.97
3. ผู้สูงอายุต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกบริการและตรวจรักษาสุขภาพตามหมู่บ้าน	12	19.35
4. ผู้สูงอายุต้องการอาชีพเสริม	6	9.68
5. ผู้สูงอายุต้องการมีสถานรักษาพยาบาลใกล้บ้าน	1	1.61
รวม	62	100

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ซึ่งผลการศึกษาที่ออกมาเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากบทบาทและความสำคัญของผู้สูงอายุในสังคมมักถูกจำกัดให้ลดลงทั้งนี้เนื่องจากถูกมองว่าสุขภาพไม่แข็งแรงเกิดภาวะความเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายการสื่อสารกับคนทั่วไปทำได้ลำบาก มีผลให้ผู้สูงอายุต้องอยู่ในบ้านและมีความรู้สึกว่าตนเองไม่มีประโยชน์ หมดคุณค่าเป็นภาระให้ลูกหลานและในปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงจากภาวะทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมทำให้เยาวชนมีความกตเวทีต่อพ่อ แม่ ครูอาจารย์ น้อยลง ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแลต้องอาศัยสถานสงเคราะห์

คนชราซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพรอนันต์ กิตติมั่นคง (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยด้านสุขภาพอนามัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือต้องการให้มีการจัดเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็นและทั่วถึง ($\bar{X} = 4.64$) เนื่องจากการอุปโภคบริโภคเป็นปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิต ในยามที่ผู้สูงอายุต้องอยู่คนเดียวในเรื่องดังกล่าวแล้วจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และต้องการให้มีการได้รับการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ผู้สูงอายุมีความคาดหวังที่จะได้รับการดูแลสุขภาพจากแพทย์ เมื่อขาดแคลนในเรื่องดังกล่าวแล้วจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอุซุกร เหมินเดช (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการรับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมในด้านสุขภาพอนามัยมากที่สุด

2.2 ผลการวิจัยด้านที่อยู่อาศัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เนื่องจากในปัจจุบันจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นมีข้อมูลของพื้นที่หรือไม่พว่มากขึ้น หากเป็นการอ้างกรรมสิทธิ์ด้วย ในระดับชาติอาจมากขึ้นแต่เทศบาลนี้เช่นกันหรือไม่ การเป็นสังคมผู้สูงอายุ วัยแห่งการพึ่งพิงมีผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยที่ต้องใช้ชีวิตบั้นปลายอย่างยากลำบากไม่มีลูกหลานเลี้ยงดู หรือแม้แต่ไม่มีผู้อยู่อาศัยลักษณะของที่อยู่อาศัยไม่ได้เตรียมการรองรับสำหรับผู้สูงอายุเช่น ไม่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ ไม่มีทางเดินทางลาดสำหรับผู้สูงอายุ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอาคม หล้าเบ็นสะ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของประชาชนชุมชน เขต 4 เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความต้องการสวัสดิการด้านสังคมในทุกๆ ด้าน โดยมีความต้องการด้านที่อยู่อาศัย เฉลี่ยร้อยละ 93.5

2.3 ผลการวิจัย ด้านการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) แต่ในข้อเสนอแนะกล่าววาทที่สุด จะเห็นว่าหากไม่มีสถิติกำกับแล้วยิ่งสับสนทั้งนี้เนื่องจากผู้สูงอายุไม่มีโอกาสได้รับความรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ให้เหมาะสมกับวัย และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้เข้ากันได้กับเยาวชนรุ่นใหม่ผู้สูงอายุมักมีการ

เปลี่ยนแปลงทางสมองคือ โรคสมองเสื่อม โรคหลงลืม และสายตาดำฟางทำให้ความสามารถในการจำและการอ่านน้อยลง และไม่มีสถานศึกษาให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับกับแนวทางการจัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2548) กล่าวถึงแนวทางการจัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุกล่าวถึงมาตรฐานด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองอันดับแรก คือ โอกาสในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคมเช่นกัน

2.4 ผลการวิจัยด้านนันทนาการพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ทั้งนี้เนื่องจากขาดการส่งเสริม และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการดูแล และจัดบริการตลอดจนกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุเป็นการให้ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการพัฒนาตนเองโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ หอนางม (2551) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการได้รับการจัดสวัสดิการทางสังคมอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุด้านนันทนาการเช่นกัน

3. ผลการวิจัยความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สูงอายุต้องการเบี้ยยังชีพเพิ่มเนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นภาระให้กับบุตรหลาน ที่ต้องหารายได้มาดูแลผู้สูงอายุรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจของโลกนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความผันผวนตลอดเวลา จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น จึงทำให้รายได้ที่รัฐจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพของผู้สูงอายุ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติรัตน์ ดิศโยธิน (2550) เรื่อง บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ กรณีศึกษาจังหวัดหนองคายผลการศึกษาพบว่า สวัสดิการด้านอื่นๆ มีข้อเสนอหรือควรจัดสรรงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับท้องถิ่นและมีการระบุดัดส่วนการใช้เงินอุดหนุนด้านสวัสดิการสังคมอย่างชัดเจนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสุขภาพอนามัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็นและทั่วถึง ดังนั้นเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรรักษาสິงี้ๆ นี้ไว้และควรเสนอแนะกรอบทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้สูงอายุในประเด็นสำคัญ ที่จริงจังและต่อเนื่องโดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงของการดำเนินงานในระดับพื้นที่และท้องถิ่น เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ รวมทั้งให้ผู้สูงอายุได้กำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตด้วยตนเองและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและบทบาทให้กับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลต้องปรับกระบวนการและวิธีการที่เป็นอุปสรรคในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุให้ตรงจุด ทันต่อความต้องการ และให้มีความเหมาะสมตามยุคสมัย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่อื่นว่า มีความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่และสภาพแวดล้อมมีความแตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเพื่อเป็นข้อมูลที่กำหนดวางแผนในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่องการนํานโยบายด้านการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุไปปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารของเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). **มาตรฐานการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2549). **แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545-2549)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2556). **สรุปมาตราในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- เกรียงศักดิ์ หอนงาม. (2551). **ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี**. รายงานการศึกษานิพนธ์ รม.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จันทร์เพ็ญ ลอยแก้ว. (2554). **การศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองอโยธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การค้นคว้าอิสระ รม.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- จิราวัฒน์ จาคัพนธ์. (2551). **ไทยหนีไม่พ้นวิกฤตสังคมผู้สูงอายุ**. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2556, จาก <http://www.healthcorners.com>.
- จิตติรัตน์ ดิศโยธิน. (2550). **บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน : กรณีศึกษาผู้สูงอายุในชุมชนจังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทองปาน โตอ่อน. (2551). **การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ อำเภอเมืองจังหวัดสิงห์บุรี**. รายงานการศึกษานิพนธ์ รม.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เทศบาลตำบลหนองแวง. (2551). **แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลหนองแวง (พ.ศ. 2552 – 2554)**. บุรีรัมย์ : เทศบาลตำบลหนองแวง.
- พรอนันต์ กิตติมั่งคอง. (2547). **การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มัลลิกา มัติโก. (2542). **ประมวลสถานภาพทางสุขภาพและสังคมของผู้สูงอายุไทย : วิเคราะห์จากวิทยานิพนธ์**. กรุงเทพฯ : กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2544). **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักส่งเสริมพิทักษ์ผู้สูงอายุ. (2556). **นโยบายรัฐบาลด้านผู้สูงอายุ**. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2556, จาก http://www.oppo.opp.go.th/pages/law/law_06.html.
- อาคม หล้าเป็นสะ. (2551). **ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของประชาชนชุมชน เขต 4 เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุซุกร เหมือนเดช. (2552). **ความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลจังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). กรุงเทพฯ : โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.